

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Znak: WK-610/37/4/22/23

Katowice, 23 stycznia 2023 r.

Pani
Barbara Kos-Harat
Wójt Gminy
Czernichów

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 20 września 2022 r. do 23 listopada 2022 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Gminy Czernichów** za okres od 1 stycznia 2018 r. do 23 listopada 2022 r.

Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono w protokole kontroli, podpisanym w dniu 23 listopada 2022 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668).

W zakresie zamówień publicznych:

– *W 2020 r. przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na realizację zadania pn. „Zimowe utrzymanie dróg gminnych i wewnętrznych na terenie gminy Czernichów w sezonie zimowym 2020/2021 z podziałem na 2 rejony: Rejon I – Międzybrodzie Bialskie, Rejon II – Międzybrodzie Bialskie” (wartość umowy wraz z aneksami 320.000,00 zł), w którym:*

- *ustalono wartość zamówienia bez uwzględnienia prognozowanego na dany rok średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych, czym naruszono art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 z późn. zm.).*

Wartość zamówienia została ustalona przez Inspektora ds. zamówień publicznych.

- *nie zachowano spójności pomiędzy specyfikacją istotnych warunków zamówienia a ogłoszeniem o zamówieniu co do określenia przedmiotu zamówienia w zakresie informacji o możliwości składania ofert częściowych, niezgodnie z przepisami art. 41 pkt 4 oraz art. 36 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 7 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.*

Zamawiający w ogłoszeniu o zamówieniu nie zamieścił informacji na temat możliwości składania ofert częściowych dla rejonu II – Międzybrodzie Bialskie, pomimo że w specyfikacji istotnych warunków zamówienia dokonano podziału zamówienia na dwie części.

Przygotowanie ww. dokumentacji zadania należało do Inspektora ds. zamówień publicznych.

- określono kryterium oceny ofert „termin płatności faktury (P)” z naruszeniem przepisów art. 7 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych w związku z art. 8 ust. 2 oraz art. 13 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 935 z późn. zm.).

W ramach tego kryterium Zamawiający punktował jedynie wskazanie przez wykonawcę 60 dniowego terminu płatności (20 pkt), przy wskazaniu 30 dniowego terminu wykonawca nie otrzymał żadnego punktu. Z kolei w przypadku wskazania terminu krótszego niż 30 dni, zamawiający odrzucał ofertę.

Z ww. przepisów ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernemu opóźnieniom w transakcjach handlowych wynika, że 60 dniowy termin zapłaty występuje w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot leczniczy, natomiast gdy dłużnikiem jest podmiot publiczny niebędący podmiotem leczniczym - stosuje się termin zapłaty 30 dni.

Wybrany wykonawca zaoferował 60 dniowy termin płatności faktury za co otrzymał maksymalną ilość punktów według ww. kryterium.

- zamawiający opisał warunek udziału w postępowaniu w zakresie zdolności technicznej lub zawodowej w sposób uniemożliwiający ocenę zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia, czym naruszył art. 22 ust. 1a w związku z art. 7 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Zamawiający wskazał w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz w ogłoszeniu o zamówieniu, aby wykonawca dysponował minimalnym sprzętem do wykonania zamówienia, tj. pojazdem z dwoma napędami (1 szt.), urządzeniem do likwidacji śliskości (1 szt.), pługiem wirnikowy (1 szt.) oraz pojazdem do wywożenia śniegu (1 szt.) w ramach części, na którą składa ofertę. W „Wykazie sprzętu do odśnieżania” wymagano podania nazwy sprzętu, ilości oraz podstawy dysponowania (własność, dzierżawa, itp.). Jednocześnie zamawiający nie żądał informacji umożliwiających kontrolę minimalnych wymagań w zakresie dysponowania sprzętem technicznym dla każdej części zamówienia, np. konieczności wskazania numeru nadwozia pojazdu dedykowanego do realizacji poszczególnych części zamówienia.

Wykonawca przystąpił do obu części zamówienia i trudno było zweryfikować, czy dysponował wymaganym sprzętem do realizacji każdej z tych części.

Ponadto, Wykonawca w ww. wykazie nie wskazał podstawy dysponowania wykazanym sprzętem, co było wymagane zgodnie ze wzorem załącznika nr 4 do SIWZ. Zamawiający zaniechał zwrócenia się do wybranego w postępowaniu wykonawcy do złożenia wyjaśnień dotyczących wymaganego warunku udziału w postępowaniu zdolności technicznej, czym naruszył art. 26 ust. 3 i ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Odpowiedzialność w zakresie oceny ofert i sprawdzenia dokumentów dotyczących wykonawcy spoczywała na członkach Komisji Przetargowej powołanej zarządzeniem Nr 121/2020 Wójta Gminy Czernichów z dnia 5 listopada 2020 r.

Dokumentację do postępowania, w tym ogłoszenie o zamówieniu i SIWZ przygotował Inspektor ds. zamówień publicznych.

Specyfikację istotnych warunków zamówienia zatwierdziła p. Barbara Kos-Harat – Wójt Gminy Czernichów.

- w sekcji VI „Udzielenie zamówienia” ogłoszenia o udzieleniu zamówieniu zamieszczonego w Biuletynie Zamówień Publicznych pod nr 510539539 w dniu 10 grudnia 2020 r.:
- w zakresie części I zamówienia podano jako wartość zamówienia kwotę 23.678,18 zł zamiast 23.780,95 zł oraz w informacji o cenie wybranej oferty podano kwotę niezgodną z wybraną ofertą.

- w zakresie części II zamówienia podano jako wartość zamówienia kwotę 29.481,15 zł zamiast 29.481,43 zł oraz w informacji o cenie wybranej oferty podano kwotę niezgodną z wybraną ofertą. Ponadto podano, że odrzucono jednego wykonawcę, pomimo iż wykonawcy nie odrzucono. Naruszono tym przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1127 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za sporządzenie i publikację ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych spoczywała na Inspektorze ds. zamówień publicznych.

- w protokole postępowania wskazano nieprawidłowe informacje, co polegało na tym, że:
 - w sekcji 2 „Przedmiot zamówienia publicznego” w pkt 4 dla części I zamówienia wpisano wartość zamówienia w wysokości 23.678,18 zł zamiast 23.780,95 zł, natomiast w części II zamówienia – 29.481,15 zł zamiast 29.481,43 zł,
 - w sekcji 3 „Czynności związane z przygotowaniem postępowania” nie zaznaczono odpowiedzi,
 - w sekcji 4 „Osoby wykonujące czynności związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia” w części A. „Osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia” nie uzupełniono pkt 4 dotyczącego biegłych,
 - w sekcji 6 „Ogłoszenie o zamówieniu/zmiana treści ogłoszenia” w pkt 7 zaznaczono, że zmieniono treść ogłoszenia, pomimo że nie dokonano zmiany treści ogłoszenia.Było to niezgodne z art. 2 pkt 7b ustawy Prawo zamówień publicznych i § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2016 r., poz. 1128) oraz wzorem protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego stanowiącym załącznik nr 1 do tego rozporządzenia.

Przygotowane protokołu postępowania należało do Inspektora ds. zamówień publicznych.

- W 2021 r. przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie podstawowym bez przeprowadzenia negocjacji na realizację zadania pn. „Modernizacja kładki dla pieszych nad rzeką Sołą w Czernichowie – drugie postępowanie” (wartość zamówienia 979.869,80 zł), w którym:

- zaniechano w ramach oceny złożonych ofert wezwania najkorzystniejszego wykonawcy, który zaoferował w niniejszym postępowaniu cenę niższą od średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1 i 10 o więcej niż 30%, do złożenia stosowanych wyjaśnień wraz z dowodami.

Powyższym Zamawiający dopuścił się naruszenia przepisów art. 224 ust 2 pkt 1 w związku z art. 16 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1129 z późn. zm.)

Najkorzystniejszy wykonawca zaoferował wykonanie przedmiotu zamówienia za cenę brutto w wysokości 979.869,80 zł, tj. o 30,25% niższą od średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust 1 pkt 1 i 10. Średnia arytmetyczna cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu wynosiła 1.404.816,14 zł.

Ocena ofert należała do obowiązków pracowników Urzędu – członków Komisji przetargowej powołanej zarządzeniem Nr 144/2021 Wójta Gminy Czernichów z dnia 22 listopada 2021 r.

- w toku badania i oceny ofert zamawiający nie wezwał do złożenia wyjaśnień dotyczących treści złożonej oferty w zakresie powierzenia realizacji części zamówienia podmiotowi udostępniającemu wykonawcy zasoby w celu potwierdzenia spełnienia wymaganego warunku udziału w postępowaniu, czym naruszono art. 223 ust. 1 w związku z art. 118 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Wykonawca w złożonej ofercie - „Formularzu ofertowym” nie wskazał części (elementów) zamówienia, które zamierza powierzyć podmiotowi udostępniającemu zasoby. Jako część zamówienia, którą zamierza powierzyć podwykonawcy, wskazał „referencje w zakresie części technicznej zamówienia”.

Badania i oceny ofert dokonywała Komisja przetargowa powołana na podstawie zarządzenia Nr 144/2021 Wójta Gminy Czernichów z dnia 22 listopada 2021 r.

- nie dopełniono wymogu zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o wykonaniu umowy w terminie do 30 dni od wykonania umowy, czym naruszono przepisy art. 448 ustawy Prawo zamówień publicznych.
Przedmiot umowy został protokolarnie odebrany w dniu 28 lipca 2022 r., natomiast ogłoszenie o wykonaniu umowy zamieszczono w dniu 12 października 2022 r., tj. 76 dni po odebraniu przedmiotu umowy.

Sporządzanie i zamieszczenie w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o wykonaniu umowy należało do Podinspektora ds. zamówień publicznych.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Czernichowie w zakresie:

- ustalania wartości zamówienia na usługi zgodnie z wymogami art. 35 ust. 1 pkt 1, art. 28 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1710 z późn. zm.),
- przygotowania dokumentacji postępowania a w szczególności dochowania spójności pomiędzy treścią specyfikacji warunków zamówienia a ogłoszeniem o zamówieniu, co do określenia przedmiotu zamówienia, stosownie do art. 16 pkt 2 w związku z art. 134 ust. 1 pkt 4 i art. 267 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych oraz wzorem ogłoszenia o zamówieniu stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2439),
- stosowania pozacenowego kryterium oceny ofert bez naruszenia postanowień zawartych w art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 893 z późn. zm.) w związku z art. 16 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych,
- wzywania wykonawców do uzupełnienia lub poprawienia oświadczeń i dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania bądź do złożenia wyjaśnień dotyczących tychże oświadczeń lub dokumentów w przypadku, gdy oświadczenia lub dokumenty są niekompletne, zawierają błędy lub budzą wątpliwości, stosownie do przepisów art. 128 ust. 1 i ust. 5 ww. ustawy,
- wykazania w ogłoszeniu o wyniku postępowania prawidłowych danych, zgodnie ze wzorem załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2439),

- wskazywania w protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prawidłowych informacji, stosownie do postanowień rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2020 r., poz. 2434), mając na uwadze art. 7 pkt 19 ustawy Prawo zamówień publicznych,
- prowadzenia postępowania wyjaśniającego w zakresie rażąco niskiej ceny z uwzględnieniem art. 224 ust. 1 i ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych,
- wzywania wykonawców do złożenia wyjaśnień dotyczących treści złożonej oferty, stosownie do art. 223 ust. 1 w związku z art. 118 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych,
- terminowego zamieszczania w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszeń o wykonaniu umowy, stosownie do przepisów art. 448 ustawy Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.).

W zakresie długu publicznego:

- *W 2018 r. zaangażowano część środków subwencji oświatowej otrzymanej na poczet dochodów roku następnego na pokrycie wydatków realizowanych w tym roku, niezgodnie z przepisami art. 211 ust. 2 oraz art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.) w związku z art. 3 ust. 1 pkt 2, art. 7 ust. 1 pkt 4, art. 7 ust. 3 oraz art. 34 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 1530 z późn. zm.).*

W dniu 20 grudnia 2018 r. wpłynęła na rachunek budżetu część oświatowa subwencji ogólnej na miesiąc styczeń 2019 r. w kwocie 356.393,00 zł. Na dzień 31 grudnia 2018 r. stan środków na rachunku bankowym budżetu wynosił 24.286,26 zł, w tym 10.000,00 zł zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu stanowiły wadła wnoszone w formie pieniężnej przez oferentów na zakup nieruchomości oraz za udział w postępowaniach o zamówienie publiczne.

Wobec powyższego nieprawidłowo wykorzystano kwotę 342.106,74 zł.

Przyczyną angażowania ww. środków był brak płynności finansowej, zgodnie z wyjaśnieniami Gmina Czernichów w roku 2018 przeznaczyła ją na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań związanych z realizacją wydatków bieżących, m. in. na wynagrodzenia pracowników Urzędu Gminy i obsługi placówek oświatowych oraz wydatków inwestycyjnych.

Nieprawidłowość w tym zakresie stwierdzono również w trakcie poprzedniej kontroli, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu Prezesa RIO w Katowicach, Znak: WK-610/37/4/18/19 z dnia 18 stycznia 2019 r.

W latach 2019, 2020, 2021 na pokrycie wydatków danego roku nie angażowano środków z subwencji ogólnej, które zostały otrzymane w danym roku budżetowym na poczet dochodów następnego roku budżetowego.

Zadania w zakresie bieżącej kontroli wykonywania budżetu należały do p. Grażyny Balcerek – byłego Skarbnika Gminy Czernichów. Osobami odpowiedzialnymi za całość gospodarki finansowej Gminy Czernichów, zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, byli: p. Adam Kos – były Wójt Gminy Czernichów, od dnia 22 listopada 2018 r. p. Barbara Kos-Harat – Wójt Gminy Czernichów.

Wniosek nr 2

Zapewnić nieangażowanie dochodów roku następnego do finansowania budżetu danego roku, mając na uwadze przepisy art. 211 ust. 2 oraz art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.), w związku art. 3 ust. 1 pkt 2, art. 7 ust. 1 pkt 4, art. 7 ust. 3 oraz art. 34 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 2267).

- *W latach 2020-2021 Gmina Czernichów w umowach o kredyt w rachunku bieżącym na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego wyraziła zgodę na obciążenie rachunku przez Bank w celu spłaty jego zobowiązań z tytułu umów, czym naruszono art. 264 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).*

Zgodnie z § 9 ust. 1 umowy Nr 172/38/19/Rb z dnia 2 stycznia 2020 r. i umowy Nr 172/22/20/Rb z dnia 4 stycznia 2021 r. niespłaconą w terminie kwotę kredytu, odsetek lub innych należności, w dniu następnym po wyznaczonym terminie spłaty, przenosi na rachunek zadłużenia przeterminowanego i przystępuje do jej ściągania bez dyspozycji Kredytobiorcy, z wpływów na jego Rachunek bieżący, przed wszystkimi innymi płatnościami z wyjątkiem tytułów wykonawczych.

Powyższe umowy podpisała p. Barbara Kos-Harat – Wójt Gminy Czernichów przy kontrasygnacie p. Beaty Szczyrk – Skarbnika Gminy Czernichów.

Wniosek nr 3

Zapewnić zgodne z prawem zabezpieczenie spłaty kredytu w rachunku bieżącym zaciąganego przez Gminę Czernichów, stosownie do art. 264 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.).

W zakresie realizacji planu finansowego:

- *W latach 2019-2021 w Urzędzie Gminy Czernichów dokonywano wydatków, które nie miały pokrycia w planie finansowym jednostki. Naruszono tym przepisy art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.), jak również art. 52 ust. 1 pkt 2 tej ustawy.*

Powyższe dotyczyło następujących wydatków:

- *w dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska”, rozdziale 90095 „Pozostała działalność”, § 4300 „Zakup usług pozostałych”, na dzień 8 listopada 2021 r. przekroczone plan o kwotę 1.173,60 zł. Zwiększenia planu wydatków dokonano 16 listopada 2021 r.*
- *w dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska”, rozdziale 90002 „Gospodarka odpadami komunalnymi”, § 4700 „Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej”, na dzień 13 października 2020 r. przekroczone plan o kwotę 408,00 zł. Zwiększenia planu wydatków dokonano 14 października 2020 r.*
- *w dziale 750 „Administracja publiczna”, rozdziale 75023 „Urzędy gmin”, § 4300 „Zakup usług pozostałych”, na dzień 24 września 2019 r. przekroczone plan o kwotę 447,38 zł. Zwiększenia planu wydatków dokonano 30 września 2019 r.*

- w dziale 926 „Kultura fizyczna”, rozdziale 92601 „Obiekty sportowe”, § 4300 „Zakup usług pozostałych”, na dzień 25 czerwca 2019 r. przekroczono plan o kwotę 468,00 zł. Zwiększenia planu wydatków dokonano 27 czerwca 2019 r.

Wstępnej kontroli zgodności ww. operacji, pomimo braku zabezpieczenia środków finansowych w planie finansowym Urzędu dokonała p. Beata Szczyrk – Skarbnik Gminy Czernichów. Zatwierdzenia powyższych wydatków dokonała: p. Bogusława Białka – Zastępca Wójta Gminy Czernichów.

Wniosek nr 4

Zapewnić dokonywanie wydatków zgodnie z planem finansowym Urzędu Gminy Czernichów, stosownie do art. 44 ust. 1 pkt 3, art. 52 ust. 1 pkt 2 oraz art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.) oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Czernichów w zakresie dokonywania zmian w planie finansowym oraz dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji finansowej z planem finansowym, mając na uwadze art. 54 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- W latach 2018-2022, do dnia kontroli, wadliwie wnoszone w formie pieniężnej przez oferentów na zakup nieruchomości oraz za udział w postępowaniach o zamówienie publiczne były ujmowane w ewidencji księgowej budżetu Gminy Czernichów na koncie 133-01 „Rachunek budżetu” w korespondencji z kontem 240, zamiast na kontach Urzędu 139 „Inne rachunki bankowe” w korespondencji z kontem 240 „Pozostałe rozrachunki”.

Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. kont określonymi w załącznikach nr 2 i 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.) oraz załączniku nr 5 do zarządzenia Nr 179/2010 Wójta Gminy Czernichów z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Czernichów ze zm.

Wartość ww. środków ujętych na koncie 133, w poszczególnych latach przedstawiała się następująco:

- wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. - 10.000,00 zł.
- wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. - 20.000,00 zł.
- wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. - 4.000,00 zł.
- wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. - 82.710,85 zł.

Środki te przyjmowano bezpośrednio na rachunek bankowy dotyczący bieżącej obsługi budżetu w związku z powyższym były wykorzystywane do realizacji bieżących zobowiązań Gminy.

Powyższym naruszono art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

W sprawozdaniach Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec lat 2018-2021 w pozycji „Stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego” ujmowano zarówno środki budżetu jak i środki sum depozytowych. Ponadto, powyższe sumy depozytowe wykazano w bilansach z wykonania budżetu

Gminy Czernichów w latach 2018-2021 po stronie aktywów w pozycji: I.1.1. „Środki pieniężne budżetu” oraz po stronie pasywów w pozycji I.3. „Pozostałe zobowiązania”.

W trakcie kontroli wyodrębniono rachunek bankowy do wpłaty wadium wnoszonego w formie pieniężnej przez oferentów na zakup nieruchomości oraz za udział w postępowaniach o zamówienie publiczne.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej sum depozytowych wykonywał pracownik Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowały: p. Grażyna Balcerek – były Skarbnik Gminy Czernichów i p. Beata Szczyrk – Skarbnik Gminy Czernichów.

Bilanse z wykonania budżetu Gminy Czernichów za lata 2018-2021 podpisali: p. Barbara Kos-Harat – Wójt Gminy Czernichów i p. Beata Szczyrk – Skarbnik Gminy Czernichów.

Wniosek nr 5

Zapewnić finansowanie zobowiązań Gminy Czernichów wyłącznie ze środków publicznych, bez korzystania ze środków sum depozytowych, mając na uwadze art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.).

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie prawidłowego ujmowania w ewidencji księgowej Urzędu Gminy w Czernichowie wadium wniesionych w formie pieniężnej oraz zaprzestania wykazywania danych w tym zakresie w bilansie z wykonania budżetu Gminy Czernichów, stosownie do wymogów art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.).

- W latach 2018-2021 w jednostkowych i zbiorczych sprawozdaniach kwartalnych Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wg stanu na koniec IV kwartału, nieprawidłowo wykazano w wierszu N.3.2 – „Depozyty na żądanie” w części A sprawozdania, wadium wnoszone w formie pieniężnej przez oferentów na zakup nieruchomości oraz za udział w postępowaniach o zamówienie publiczne, wynikające z ewidencji księgowej budżetu.

Powyższe było niezgodne z § 12 pkt 8, § 13 ust. 1 pkt 4, § 14 pkt 9 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1773) oraz załącznik nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. poz. 2396 z późn. zm.).

W sprawozdaniu Rb-N w wierszu N3.2 „Depozyty na żądania” wykazano na koniec IV kwartału:

- 2018 r. kwotę 169.795,20 zł, zamiast 159.795,20 zł.
- 2019 r. kwotę 171.745,35 zł, zamiast 151.745,35 zł.
- 2020 r. kwotę 1.994.574,37 zł, zamiast 1.990.574,37 zł.
- 2021 r. kwotę 6.249.618,32 zł, zamiast 6.166.907,47 zł.

Sprawozdania Rb-N na koniec IV kwartału 2018 r. podpisali: p. Barbara Kos-Harat – Wójt Gminy Czernichów i p. Grażyna Balcerek – były Skarbnik Gminy Czernichów, na koniec IV kwartału 2019 r. podpisali: p. Barbara Kos-Harat – Wójt Gminy Czernichów i p. Katarzyna Lemza – Zastępca

Skarbnika Gminy, na koniec IV kwartału 2020 r. podpisali: p. Bogusława Białka – Zastępca Wójta Gminy i p. Katarzyna Lemza – Zastępca Skarbnika Gminy, na koniec IV kwartału 2021 r. podpisali: p. Barbara Kos-Harat – Wójt Gminy Czernichów i p. Beata Szczyrk – Skarbnik Gminy Czernichów.

Zadania w zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-N należały do pracowników ds. dochodów budżetowych Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Beata Szczyrk – Skarbnik Gminy Czernichów.

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie sporządzania sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych, stosownie do zasad sporządzania tego sprawozdania zawartych w § 12 pkt 8, § 13 ust. 1 pkt 4, § 14 pkt 9 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. poz. 2396 z późn. zm.) oraz § 10 ust. 4 ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.).

- W 2020 r. zaniechano bieżącego ewidencjonowania w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Czernichów zmian w stanie środków trwałych na koncie 011 „Środki trwałe” w grupie 0 „Grunty” w związku z nabyciem przez Gminę prawa własności czterech działek w drodze komunalizacji na mocy decyzji Wojewody Śląskiego. Naruszono tym art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.) oraz zasady funkcjonowania ww. konta określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło działek nr: 2276/125, 2276/126, 5035, 2776/1 nabytych na mocy Decyzji Wojewody Śląskiego, które zostały przyjęte na stan środków trwałych w roku następującym po roku, w którym Decyzje Wojewody Śląskiego stały się ostateczne. W konsekwencji w bilansie jednostki Urzędu Gminy Czernichów sporządzonym wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. zaniżono wartość gruntów o łączną kwotę 493.200,00 zł.

Bilanse jednostki podpisali: p. Barbara Kos-Harat – Wójt Gminy Czernichów i p. Beata Szczyrk – Skarbnik Gminy.

Powyższe świadczy także o nieprawidłowo przeprowadzonej inwentaryzacji gruntów według stanu na 31 grudnia 2020 r., w wyniku której nie stwierdzono różnic inwentaryzacyjnych. Inwentaryzację gruntów według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. przeprowadzono na podstawie zarządzenia Nr 126/2020 Wójta Gminy Czernichów z dnia 13 listopada 2020 r. w sprawie powołania komisji inwentaryzacyjnej i zarządzenia Nr 127/2020 Wójta Gminy Czernichów z dnia 13 listopada 2020 r. w sprawie: powołania zespołów spisowych do przeprowadzenia inwentaryzacji.

Zadania w zakresie wystawiania dowodów OT i przekazywania dokumentacji źródłowej dotyczącej nabywania nieruchomości na rzecz Gminy należały do ówczesnego podinspektora ds. mienia komunalnego. Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej (analitycznej) urzędu (jednostki)

należały do pracownika Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Beata Szczyrk – Skarbnik Gminy Czernichów.

Za weryfikację drogą porównania danych z ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami źródłowymi wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. byli odpowiedzialni: ówczesny pracownik ds. mienia komunalnego i pracownik ds. księgowości.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Czernichów w zakresie:

- przekazywania informacji o zmianach w stanie środków trwałych w celu bieżącego ich ujmowania w księgach rachunkowych, stosownie do art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 1 oraz ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.) i zasad funkcjonowania konta 011 wynikających z postanowień załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342),
 - prawidłowego przeprowadzania inwentaryzacji gruntów w drodze weryfikacji, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.),
- mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.).

- *W latach 2020-2021, w ewidencji księgowej Urzędu Gminy Czernichów nieprawidłowo ujęto operacje w ewidencji pozabilansowej na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”, co naruszyło zasady ewidencji na ww. kontach określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 poz. 1911 z późn. zm.) oraz zapisy Planu kont dla jednostki budżetowej stanowiącego załącznik nr 5 do zarządzenia Nr 179/2010 Wójta Gminy Czernichów z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Czernichów ze zm. w związku z art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło:

- umowy nr 152/2020 zawartej w dniu 25 listopada 2020 r. wraz z aneksami - do kwoty 5.000,00 zł w 2020 r. oraz do kwoty 130.000,00 zł w 2021 r.

- umowy nr 153/2020 zawartej w dniu 25 listopada 2020 r. wraz z aneksami - do kwoty 5.000,00 zł w 2020 r. oraz do kwoty 180.000,00 zł w 2021 r.

Zaangażowanie ujęto na podstawie faktur za wykonaną usługę zamiast na podstawie danych wynikających z zawartych umów.

W polityce rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr 179/2010 Wójta Gminy Czernichów z dnia 31 grudnia 2010 r. ze zm., ustalono zaangażowanie wydatków na podstawie wartości umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym. Nie doprecyzowano sposobu ewidencji zaangażowania, który był stosowany w praktyce.

Zadania związane z prowadzeniem ewidencji na pozabilansowym koncie należały do Inspektora ds. wydatków w Referacie Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Beata Szczyrk – Skarbnik Gminy Czernichów.

Wniosek nr 9

Zapewnić prowadzenie prawidłowej ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych roku bieżącego na pozabilansowym koncie 998, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta określonego w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342), mając na uwadze art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) oraz postanowienia Planu kont dla jednostki budżetowej stanowiącego załącznik nr 5 do zarządzenia Nr 179/2010 Wójta Gminy Czernichów z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Czernichów ze zm.

- W latach 2018-2022 do dnia 28 września 2022 r., wpłaty na rzecz Śląskiej Izby Rolniczej nieprawidłowo ewidencjonowano na koncie 403 „Podatki i opłaty” z pominięciem konta 240 „Pozostałe rozrachunki” oraz w ciężar kosztów, w dacie operacji gospodarczej zapłaty należności na rzecz Izby.

Naruszono tym zasady ewidencji dla ww. kont księgowych ustalonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.) oraz załączniku nr 5 do zarządzenia Nr 179/2010 Wójta Gminy Czernichów z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Czernichów ze zm.

W trakcie kontroli sporządzono dokument PK nr 206/09/2022 z dnia 29 września 2022 r. dotyczący ujęcia w księgach rachunkowych na koncie 240-01-28 odpisu w wysokości 2% od uzyskanych wpływów z tytułu podatku rolnego oraz potwierdzenia przekazania odpisu na rzecz Śląskiej Izby Rolniczej w dniu 29 września 2022 r.

Ponadto, nieterminowo uregulowano zobowiązania z tytułu odpisów od wpływów z podatku rolnego na rzecz Śląskiej Izby Rolniczej, czym naruszono art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1027 z późn. zm.) oraz art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło wpłaty IV raty podatku rolnego w 2019 r. oraz wpłaty II raty podatku rolnego za 2020 r. Wpłaty przekazano na rzecz Izby z opóźnieniem, od 7 dni do 28 dni po upływie terminu płatności raty podatku. Z tytułu opóźnienia nie naliczono i nie zapłacono odsetek za zwłokę.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej wpłat i przypisu z tytułu odpisów od wpływów z podatku rolnego na rzecz Śląskiej Izby Rolniczej należały do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Beata Szczyrk – Skarbnik Gminy Czernichów.

Wniosek nr 10

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie prawidłowego i terminowego ewidencjonowania odpisu od wpływów z podatku rolnego na rzecz Śląskiej Izby Rolniczej oraz zapewnić terminowe regulowanie zobowiązań Gminy Czernichów, stosownie do art. 35 ust. 2 oraz ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2022 r., poz. 183) oraz art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

- *W bilansie Urzędu Gminy Czernichów sporządzonym na dzień 31 grudnia 2021 r. wykazano inne kwoty niż wynikały z ewidencji księgowej przez zanizzenie należności i zobowiązań o kwotę 4.314,00 zł. Naruszono tym art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.) oraz § 23 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342).*

Powyższe dotyczyło następujących pozycji ww. bilansu:

- *Aktywa, III. Krótkoterminowe aktywa finansowe, 2. Środki pieniężne na rachunkach bankowych,*
- *Pasywa, II. Zobowiązania krótkoterminowe 5. Pozostałe zobowiązania.*

Różnica wynikająca z ewidencji księgowej Urzędu a kwot przedstawionych w bilansie Urzędu Gminy Czernichów wynosiła 4.314,00 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, przyczyną było niewykazanie w bilansie Urzędu Gminy ewidencji księgowej oddziału 053.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej oraz przygotowania danych do bilansu należały do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Beata Szczyrk – Skarbnik Gminy Czernichów.

Wniosek nr 11

Sporządzać prawidłowo sprawozdanie finansowe w zakresie wykazywania stanu aktywów, pasywów zgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.) oraz § 23 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342).

- *Od 2018 r. do dnia zakończenia kontroli, nie dokonano aktualizacji polityki rachunkowości w zakresie zakładowego planu kont stosowanego w Urzędzie Gminy Czernichów oraz w budżecie Gminy Czernichów. Było to niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r., poz. 395 z późn. zm.) i z § 20 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych*

jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.).

W księgach Urzędu Gminy Czernichów (jednostce) prowadzono ewidencję na koncie 145 „Środki pieniężne w drodze – Split payment”, które funkcjonowało do roku 2019 oraz w księgach budżetu Gminy Czernichów prowadzono ewidencję na kontach: 245 „Wpływy do wyjaśnienia”, 227 „Rozliczenie dochodów ze środków funduszy pomocowych”, które nie zostały uwzględnione w zakładowym planie kont dla budżetu Gminy Czernichów oraz planie dla jednostki budżetowej stanowiącym nr 5 do zarządzenia Nr 179/2010 Wójta Gminy Czernichów z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Czernichów ze zm.

Opracowanie projektów przepisów wewnętrznych wydawanych przez kierownika jednostki, dotyczących prowadzenia rachunkowości, a w szczególności zakładowego planu kont, należały do p. Beaty Szczyrk – Skarbnika Gminy Czernichów, a poprzednio do p. Grażyny Balcerek – byłego Skarbnika Gminy Czernichów.

Obowiązek ustalania i aktualizowania dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości należał do p. Barbary Kos-Harat – Wójta Gminy Czernichów, stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Wniosek nr 12

Uaktualnić przepisy wewnętrzne dotyczące wykazu stosowanych w księgach rachunkowych kont i zasady ich funkcjonowania, stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.) i § 20 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342), mając na uwadze art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

W zakresie inwentaryzacji:

- W 2020 r. powierzone kontrahentom własne składniki majątkowe Urzędu Gminy Czernichów zinwentaryzowano w drodze spisu z natury, czym naruszono art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.) oraz zapisy instrukcji w sprawie inwentaryzacji, stanowiącej załącznik nr 9 do zarządzenia Nr 179/2010 Wójta Gminy Czernichów z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie prowadzenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Czernichów ze zm.*

Zespoły spisowe powołane zarządzeniem Nr 127/2020 Wójta Gminy Czernichów z dnia 13 listopada 2020 r. dokonały inwentaryzacji drogą spisu z natury, środków trwałych, pozostałych środków trwałych, powierzonych do korzystania dwóm klubom sportowym. Na arkuszach spisano m. in. budynek LKS z zapleczem sportowym w Czernichowie, traktor z wertykulatorem, boisko w Międzybrodziu Bialskim oraz kompleks sportowy, stoły do tenisa.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. własne składniki majątkowe powierzone kontrahentom zostały zinwentaryzowane prawidłowo, w drodze potwierdzenia sald.

Za przeprowadzenie inwentaryzacji własnych składników majątkowych metodą potwierdzenia salda wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. odpowiedzialni byli pracownicy Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Beata Szczyrk – Skarbnik Gminy Czernichów.

Wniosek nr 13

Zapewnić przeprowadzenie inwentaryzacji własnych aktywów przekazanych innym podmiotom w drodze potwierdzenia salda, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.), mając na uwadze zapisy w instrukcji w sprawie inwentaryzacji wprowadzonej zarządzeniem Nr 179/2010 Wójta Gminy Czernichów z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie prowadzenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Czernichów ze zm.

W zakresie podatku od nieruchomości:

- *W latach 2018-2022 do dnia kontroli, nie dołożono należytej staranności w zakresie przeprowadzania czynności sprawdzających i kontrolnych wykazanych przez podatników danych w deklaracjach na podatek od nieruchomości oraz nie wezwano podatników do udzielenia w wyznaczonym terminie niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnień, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w nich zawartych, z uwzględnieniem art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r., poz. 201 z późn. zm.), a także art. 272 pkt 3, art. 281 § 1 oraz art. 198 § 1 tej ustawy, w związku z art. 2 ust. 1 pkt 3, art. 4 ust. 5, art. 6, ust. 9 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1785 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło podatników o nr kart kontowych 1/138 i 1/193. Wskazani podatnicy nie zadeklarowali do opodatkowania budowli. Z ogólnodostępnych stron internetowych wynikało, że na nieruchomościach ww. podatników, na których prowadzona jest działalność gospodarcza, znajdowały się budowle (teren utwardzony, służący jako parking, ogrodzenie).

Podatnik o nr karty kontowej 1/193 w trakcie czynności kontrolnych złożył stosowne korekty na łączną kwotę przypisu za lata 2021-2022 wynikającą z korekt – 183,00 zł. Do korekty deklaracji zostało dołączone pismo podatnika, zgodnie z którym wartość budowli zostanie powiększona po zakończeniu całości inwestycji.

Zadania w zakresie analizy prawidłowości złożonych deklaracji podatkowych wykonywał inspektor ds. księgowości Referatu Finansowego. Nadzór na pracownikiem sprawowała p. Beata Szczyrk – Skarbnik Gminy Czernichów.

Wniosek nr 14

Podjąć dalsze działania celem ustalenia prawidłowej podstawy opodatkowania nieruchomości pozostających w posiadaniu podatnika o nr karty kontowej 1/138 za lata 2018-2022, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wszcząć, w trybie art. 165 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r., poz. 2651 z późn. zm.), postępowanie podatkowe w celu prawidłowego opodatkowania ww. nieruchomości, mając na uwadze art. 2 ust. 1 pkt 2 i pkt 3, art. 4 ust. 5, art. 6 i ust. 9 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1452 z późn. zm.).

Wniosek nr 15

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Czernichów w zakresie weryfikacji prawidłowości składanych deklaracji na podatek od nieruchomości, stosownie do art. 272 pkt 3 oraz art. 274a § 1 i § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r., poz. 2651 z późn. zm.), w związku z art. 2 ust. 1, pkt 3, art. 4 ust. 1 pkt 3, ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1452 z późn. zm.), art. 68 ust. 1 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.).

W zakresie wynagrodzeń:

- *W 2018 r. naliczono i wypłacono p. Barbarze Kos-Harat – Wójtowi Gminy Czernichów wynagrodzenie na podstawie uchwały Rady Gminy Czernichów Nr II/12/2018 z dnia 4 grudnia 2018 r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Czernichów, zamiast uchwały Rady Gminy Czernichów Nr III/14/2014 z dnia 22 grudnia 2014 r. w sprawie przyznania wynagrodzenia Wójta Gminy Czernichów. Naruszono tym art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło okresu od 22 listopada do 3 grudnia 2018 r., tj. łącznie 8 dni roboczych. Uchwała ustalająca wynagrodzenie Wójta obowiązywała z dniem podjęcia, tj. 4 grudnia 2018 r., natomiast zaprzysiężenie Wójta nastąpiło 22 listopada 2018 r.

Naliczone i wypłacone wynagrodzenie za ww. okres było niższe niż wynikało z obowiązującej w tym okresie uchwały Rady Gminy Czernichów Nr III/14/2014 z dnia 22 grudnia 2014 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami, przedłożony Radzie Gminy projekt uchwały zawierał zapis „Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 22 listopada 2018 r.” czyli z dniem zaprzysiężenia Wójta. Natomiast Rada Gminy zdecydowała o podjęciu uchwały zawierającej zapis „Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia”.

Zadania w zakresie naliczenia wynagrodzenia Wójta należały do Podinspektora ds. rachuby płac w Referacie Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Beata Szczyrk – Skarbnik Gminy Czernichów.

Wniosek nr 16

Ponownie obliczyć wynagrodzenie za okres od 22 listopada do 3 grudnia 2018 r. Wójtowi Gminy Czernichów, zgodnie z postanowieniami uchwały Nr III/14/2014 Rady Gminy Czernichów z dnia 22 grudnia 2014 r. oraz wypłacić różnicę pomiędzy naliczonym a wypłaconym wynagrodzeniem za ww. okres, mając na uwadze art. 4 ust. 1 pkt 1 lit. c) w związku z art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 530).

Wniosek nr 17

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie naliczenia wynagrodzenia Wójta stosownie do obowiązującej uchwały Rady Gminy Czernichów w sprawie wynagrodzenia Wójta Gminy Czernichów, stosownie do art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.).

- W 2018 r. od stycznia do marca nieprawidłowo naliczono i wypłacono pracownikowi Gminy Czernichów dodatek specjalny. Naruszono tym art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 902 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło dodatku specjalnego, który został przyznany w wysokości 16% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego, natomiast w okresie od stycznia do marca 2018 r. dodatek ten był naliczany i wypłacany tylko w wysokości 16% wynagrodzenia zasadniczego.

Zgodnie z wyjaśnieniami błędne naliczenie dodatku specjalnego wynikało z pomyłki pracownika.

Zadania w zakresie naliczenia dodatku należały do pracownika zatrudnionego na zastępstwo za Podinspektora ds. rachuby płac w Referacie Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Beata Szczyrk – Skarbnik Gminy Czernichów.

Wniosek nr 18

Dokonać ponownego obliczenia dodatku specjalnego dla pracownika Urzędu Gminy Czernichów za okres od stycznia do marca 2018 r., mając na uwadze art. 4 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 530).

Wniosek nr 19

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie naliczania wynagrodzeń stosownie do art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 530 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.).

- W latach 2018-2022 (do dnia kontroli) pracownikom Gminy Czernichów przyznawano nagrody okolicznościowe bez uzasadnienia szczególnych osiągnięć w pracy zawodowej. Naruszono tym art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 902 z późn. zm.).

Łącznie w latach 2018-2022 (do dnia kontroli) wypłacono pracownikom Gminy Czernichów nagrody w wysokości 176.955,00 zł na podstawie § 9 „Regulaminu Wynagradzania pracowników w Urzędzie Gminy Czernichów” wprowadzonego zarządzeniem Nr 56/2009 Wójta Gminy z dnia 15 maja 2009 r. ze zmianami.

Nagrody przyznali: p. Adam Kos – były Wójt Gminy Czernichów oraz p. Barbara Kos-Harat – Wójt Gminy Czernichów.

Wniosek nr 20

Zapewnić przyznawanie nagród pracownikom Urzędu Gminy Czernichów stosownie do art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 530).

W zakresie wydatków z tytułu diet radnych:

- W 2018 r. wypłacono Przewodniczącemu i Wiceprzewodniczącemu Rady Gminy Czernichów diety za miesiąc listopad 2018 r. niezgodnie z obowiązującą uchwałą Nr XLI/316/2010 Rady Gminy Czernichów z dnia 22 lutego 2010 r. w sprawie określenia diet dla radnych gminy Czernichów. Naruszono tym z art. 25 ust. 4 i ust. 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994 z późn. zm.).

Powyższe polegało na:

- wypłaceniu ww. radnym kadencji 2014-2018 pomniejszonej zryczałtowanej miesięcznej diety w miesiącu listopadzie 2018 r. proporcjonalnie w stosunku do ilości dni pozostałych do upływu kadencji (dieta wypłacona za 16 dni),
- wypłaceniu ww. radnym kadencji 2018-2023 zryczałtowanej diety za miesiąc listopad pomniejszonej proporcjonalnie o ilość dni do zaprzysiężenia nowych radnych (dieta wypłacona za 9 dni).

Powyższe było niezgodne z ww. uchwałą, w której ustalono zgodnie z § 2 i § 3, że: Przewodniczący Rady Gminy otrzymuje dietę miesięczną w wysokości 1.200 zł, a Wiceprzewodniczący Rady Gminy otrzymuje dietę miesięczną w wysokości 850 zł.

Zgodnie z zakresem obowiązków naliczenia diet i rozliczeń rocznych dokonuje Inspektor ds. rachuby płac na podstawie zestawienia - rozliczenie diet radnych za poszczególne m-c. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Beata Szczyrk – Skarbnik Gminy Czernichów. Zadania dotyczące sporządzenia zestawienia należały do pracownika merytorycznego - Inspektora ds. obsługi Rady Gminy i spraw unijnych. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Bogusława Białka – Zastępca Wójta Gminy Czernichów.

Wniosek nr 21

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie naliczenia diet radnych oraz pracownikiem ds. obsługi Rady Gminy i spraw unijnych w zakresie przygotowania zestawienia diet radnych stosownie do z art. 25 ust. 4 i ust. 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.).

W zakresie ustaleń ogólnoorganizacyjnych:

- W latach 2018-2021 (do dnia kontroli) na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Czernichów nie publikowano informacji dotyczących kontroli zewnętrznych przeprowadzonych w Urzędzie Gminy Czernichów. Naruszono tym art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie w związku z art. 4 ust 1 pkt 1 oraz art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1764 z późn. zm.).

Łącznie nie zamieszczono informacji dotyczących 18 kontroli zewnętrznych.

W dniu 28 września 2022 r. (w czasie trwania kontroli) uzupełniono brakujące informacje na stronie BIP Urzędu Gminy Czernichów.

Zadania w zakresie redagowania i koordynowania strony internetowej gminy oraz Biuletynu Informacji Publicznej należały do pracownika ds. informatyki. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Bogusława Białka – Zastępca Wójta Gminy Czernichów.

Wniosek nr 22

Wzmocnić nadzór nad pracownikami ds. informatyki w zakresie redagowania i koordynowania Biuletynu Informacji Publicznej stosownie do art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie w związku z art. 4 ust 1 pkt 1 oraz art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1668), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Daniel Kołodziej Elektronicznie podpisany przez Daniel Kołodziej
Data: 2023.01.23 11:36:45 +01'00'